

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра українознавства

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Гришин, проректор з науково-педагогічних робіт  
доц. Союзинко І.І.



\_\_\_\_\_ 202\_\_ р.

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ**

**«Теорія і практика професійної комунікації»**

(назва навчальної дисципліни)

**підготовки фахівців**

**рівня вищої освіти магістр**

**галузі знань 22 «Охорона здоров'я»**

**спеціальності 226 «Фармація. Промислова фармація»**

Вибіркова компонента

(денна форма навчання)

Обговорено та ухвалено на на  
методичному засіданні кафедри  
українознавства Протокол № 8 від  
“23” травня 2022 р. Завідувачка  
кафедри д.філол.н.  
Єщенко Т. А. \_\_\_\_\_

Затверджено профільною  
методичною комісією з гуманітарних  
дисциплін Протокол №4 від “31”  
травня 2022 р. Голова профільної  
методичної комісії д.філол.н.  
Єщенко Т. А. \_\_\_\_\_

ЛЬВІВ, 2022

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра українознавства

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Перший проректор з науково-  
педагогічної роботи  
доц. Солонинко І.І.

“ \_\_\_ ” \_\_\_\_\_ 202\_\_ р.

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ**

**«Теорія і практика професійної комунікації»**

(назва навчальної дисципліни)

**підготовки фахівців  
рівня вищої освіти магістр  
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»  
спеціальності 226 «Фармація. Промислова фармація»**

**Вибіркова компонента  
(денна форма навчання)**

Обговорено та ухвалено на на  
методичному засіданні кафедри  
українознавства Протокол № 8 від  
“23” травня 2022 р. Завідувачка  
кафедри д.філол.н.  
Єщенко Т. А. \_\_\_\_\_

Затверджено профільною  
методичною комісією з гуманітарних  
дисциплін Протокол №4 від “31”  
травня 2022 р. Голова профільної  
методичної комісії д.філол.н.  
Єщенко Т. А. \_\_\_\_\_

ЛЬВІВ, 2022

Навчальна програма дисципліни «Теорія і практика професійної комунікації» (вибіркова компонента) для студентів 1 курсу фармацевтичного факультету, які навчаються за спеціальністю 226 «Фармація. Промислова фармація», укладена доктором філологічних наук Єщенко Тетяною Анатоліївною на підставі примірної програми навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)», що затверджена ДУ «Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України» від 01.06.2017 року та навчальної програми, затвердженої профільною методичною комісією (протокол №4 від 31 травня 2022 року)

**Зміни та доповнення до програми навчальної дисципліни на 2022-2023 н.р.**

<b>№ з/п</b>	<b>Зміст внесених змін (доповнень)</b>	<b>Дата і № протоколу засідання кафедри</b>		<b>Примітки</b>

Завідувач кафедри українознавства д.філол.н. Єщенко Т. А.  
(назва кафедри, прізвище, вчене звання)

\_\_\_\_\_

**УКЛАДАЧ ПРОГРАМИ:** Єщенко Тетяна Анатоліївна, доктор філологічних наук, доцент

**РЕЦЕНЗЕНТ:** проф. Вінтонів Михайло Олексійович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Київського педагогічного університету імені Бориса Грінченка

## ВСТУП

### Програма вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика професійної комунікації»

відповідно до Стандарту вищої освіти *другого (магістерського) рівня* галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальності 226 «Фармація. Промислова фармація»

освітньої програми *магістра* фармації

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю	
	Всього	Аудиторних				СРС
		Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)			
Назва дисципліни: «Теорія і практика професійної комунікації» <i>Змістових модулів I</i>	3 кредитів / 90 год.	10	20	60	1 курс	залік

**Опис навчальної дисципліни (анотація)** «Теорія і практика професійної комунікації» як навчальна дисципліна:

а) ґрунтується на отриманих під час навчання у середній загальноосвітній школі базових знаннях із сучасної української літературної мови;

б) закладає основи фахової мови фармацевта/провізора, з перспективою використання здобутих знань у професійній діяльності;

в) продовжує формувати мовну компетенцію, комунікативні навички майбутніх спеціалістів та сприяє становленню національно свідомої особистості.

**Предметом** вивчення навчальної дисципліни є основи сучасного професійного мовлення, фармацевтична комунікація, правила побудови діалогічного, монологічного, полілогічного фахового мовлення, культура наукової та професійної української мови, формування навичок і вмінь з актуальних видів професійної мовленнєвої діяльності.

**Міждисциплінарні зв'язки:** інтегрується з дисциплінами українознавчого спрямування та з іншими дисциплінами на рівні використання фахової нормативної лексики (фармацевтичної термінології);

#### 1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія і практика професійної комунікації» є продовження формування національно-мовної особистості, комунікативних навичок майбутніх спеціалістів, студювання особливостей фахової мови.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Теорія і практика професійної комунікації» є:

- засвоєння основоположних понять з курсу «Теорія і практика професійної комунікації»;
- усвідомлення значущості державної мови в професійному спілкуванні;
- оволодіння основами фахової мови фармацевта;
- опанування норм укладання фармацевтичних текстів.

**1.3. Компетентності та результати навчання,** формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результат навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

- *інтегральна*: здатність розв'язувати складні практичні проблеми і завдання в процесі навчання;

- *загальні*: здатність навчатися; здатність продукувати нові ідеї (творчість); здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел; здатність до професійного (усного та письмового) спілкування фаховою мовою; здатність до безперервного навчання та саморозвитку, самостійної праці.

- *спеціальні (фахові, предметні)*: професійні знання, вміння та навички фахового спілкування, володіння вербальними та невербальними засобами вираження думки.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

### Матриця компетентностей

№ /п	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	Власне мовна компетентність	Знання базових мовознавчих понять, з основних розділів сучасної української літературної мови	Базові лексичні, граматичні, стилістичні, орфоепічні, орфографічні	Внутрішня потреба вивчати і спілкуватися в професійному середовищі українською мовою як рідною, державною	Досвід самостійної предметної діяльності – навчально-пізнавальної, аналітичної, синтетичної та ін., здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку
2	Мовленнєві компетентності	Знання базових мовленнєвознавчих понять	Уміння використовувати засоби мови залежно від стилю мовлення; уміння редагувати власне та чуже мовлення	Здатність реалізувати задум у процесі мовленнєвої діяльності	Здатність до контролю, самоконтролю, результатів мовленнєвої діяльності
3	Комунікативні компетентності	Знання мовних і немовних засобів і способів для висловлення думок, почуттів у різних сферах спілкування	Уміння доцільно використовувати засоби мови в практиці живого спілкування; уміння комунікативно виправдано добирати вербальні і невербальні засоби для формулювання думок	Здатність встановлювати і підтримувати контакт із співрозмовником, змінювати мовленнєву поведінку залежно від комунікативної ситуації	Досвід особистої відповідальності за власну комунікативну поведінку, вимогливість до свого мовлення

### Результати навчання:

1. Уміння застосовувати лексико-граматичні категорії сучасної української літературної мови для вироблення оптимальної мовної поведінки в професійній сфері.
2. Володіння термінологічною лексикою, навичками роботи з вузькоспеціалізованими словниками.
3. Аналіз доцільності використання лексичних, морфологічних, синтаксичних мовних засобів відповідно до комунікативних намірів.
4. Опанування усними та писемними нормами мовленнєвого етикету в професійній діяльності лікаря.
5. Знання жанрових особливостей публічного виступу.
6. Здатність диференціювати функціональні стилі сучасної української літературної мови загалом та ознайомитись з дистинктивними ознаками наукового фармацевтичного тексту.
7. Розвиток навичок укладання основних адміністративно-канцелярських та медичних документів, а також редагування перекладних текстів.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.

Результати навчання для дисципліни.

## 2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, 3 кредити ECTS.

## 3. Структура навчальної дисципліни «Теорія і практика професійної комунікації»

Тема	Лекції	Практичні заняття	СРС	Індивідуальна робота
<b>Тема 1.</b> Логіко-емоційні, етичні та психологічні первні мовленнєвої комунікації. Мовний вплив як наука та ефективність спілкування фармацевта	2	2	10	Не передбачена навчальним планом
<b>Тема 2.</b> Культура спілкування. Невербальний і вербальний мовні впливи. Фармацевтична реклама і техніки переконування	1	2	5	
<b>Тема 3.</b> Види публічних виступів провізора (фармацевта) та їхня структура. Презентація товарів медичного призначення	2	4	10	
<b>Тема 4.</b> Поведінка оратора в аудиторії	1	2	10	
<b>Тема 5.</b> Підтримування уваги аудиторії під час виступу та його завершення. Аргументація мовлення фармацевта	1	2	10	-
<b>Тема 6</b> Інформаційний виступ і його основні особливості. Психологічні типи людей та їхня поведінка в діловому спілкуванні	1	4	5	
<b>Тема 7</b> Психологічні типи людей та їхня поведінка в діловому спілкуванні	1	2	5	
<b>Тема 8</b> Техніка мовленнєвої комунікації і тактики спілкування	1	2	5	
<b>Усього годин 90, 3 кредити ECTS</b>	<b>10</b>	<b>20</b>	<b>60</b>	
<b>Підсумковий контроль</b>				<b>Залік</b>

## 4. Темі лекційних занять з дисципліни «Теорія і практика професійної комунікації»

№ /п	Назва теми	Кількість годин
1	<b>Тема 1</b> Основні форми комунікативної поведінки лікаря. Характеристика мовного впливу. Основні поняття мовного впливу: комунікативні невдачі, чинники мовного впливу, комунікативна позиція, способи мовного впливу на особистість.	2
2	<b>Тема 2</b> Функції невербальних сигналів. Співвідношення вербальних і невербальних сигналів у спілкуванні. Види невербальних сигналів.. Чинник погляду, фізичної поведінки, організації простору спілкування. Вербальний мовний вплив.	1
3	<b>Тема 3.</b> Простота викладу тексту виступу. Конкретність змісту тексту виступу. Різноманітність номінативних засобів. Риторичні фігури. Передача графічних знаків в професійному мовленні. Виразність мовлення. Структура публічного	2

	виступу. Вибір теми. Позначення структурних частин виступу. Місце важливої інформації. Види планів виступу	
4	<b>Тема 4.</b> Індивідуальність оратора. Прийоми боротьби з хвилюванням під час виступу. Види аудиторії	1
5	<b>Тема 5.</b> Переконаливість аргументів. Правила аргументації. Способи аргументації. Універсальні прийоми ефективної аргументації. Логічні докази та емоційний вплив. Логічна аргументація. Різновиди логічних помилок	1
6	<b>Тема 6.</b> Інформаційний виступ і його основні особливості Основні різновиди інформаційних виступів. Загальні правила підготовки інформаційних виступів	1
7	<b>Тема 7</b> Психологічні типи людей та їхня поведінка в діловому спілкуванні Способи реагування на некоректну поведінку співрозмовника. Уміння слухати	1
8	<b>Тема 8</b> Техніка мовленнєвої комунікації і тактики спілкування. Пряма та непряма тактики спілкування. Конфлікт та мовні методи його розв'язання. Полеміка у спілкуванні	1
	<b>Усього</b>	<b>10</b>

#### 5. Темы практичних занять з дисципліни «Теорія і практика професійної комунікації»

№ /п	Назва теми	Кількість годин
1	<b>Тема 1</b> Основні форми комунікативної поведінки фармацевта. Характеристика мовного впливу. Основні поняття мовного впливу: комунікативні невдачі, чинники мовного впливу, комунікативна позиція, способи мовного впливу на особистість.	2
2	<b>Тема 2</b> Функції невербальних сигналів. Співвідношення вербальних і невербальних сигналів у спілкуванні. Види невербальних сигналів. Чинник погляду, фізичної поведінки, організації простору спілкування. Вербальний мовний вплив.	2
3	<b>Тема 3.</b> Види публічних виступів та їхня структура. Простота викладу тексту виступу. Конкретність змісту тексту виступу. Різноманітність номінативних засобів. Риторичні фігури. Передача графічних знаків в професійному мовленні. Виразність мовлення. Структура публічного виступу. Вибір теми. Позначення структурних частин виступу. Місце важливої інформації. Види планів виступу	4
4	<b>Тема 4.</b> Індивідуальність оратора. Прийоми боротьби з хвилюванням під час виступу. Види аудиторії	2
5	<b>Тема 5.</b> Переконаливість аргументів. Правила аргументації. Способи аргументації. Універсальні прийоми ефективної аргументації. Логічні докази та емоційний вплив. Логічна аргументація. Різновиди логічних помилок	2
6	<b>Тема 6.</b> Інформаційний виступ і його основні особливості Основні різновиди інформаційних виступів. Загальні правила підготовки інформаційних виступів	4
7	<b>Тема 7</b> Психологічні типи людей та їхня поведінка в діловому спілкуванні. Способи реагування на некоректну поведінку співрозмовника. Уміння слухати	2
8	<b>Тема 8</b> Техніка мовленнєвої комунікації і тактики спілкування. Пряма та непряма тактики спілкування. Конфлікт та мовні методи його розв'язання. Полеміка у	2



	спілкуванні	
	<b>Разом</b>	<b>20</b>

**Теми семінарських занять (не передбачено навчальним планом)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

**Теми лабораторних занять (не передбачено навчальним планом)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

**6. Самостійна робота з дисципліни «Теорія і практика професійної комунікації»**

№	ТЕМА	Кількість год.
1	<b>Тема 1</b> Основні форми комунікативної поведінки лікаря. Характеристика мовного впливу. Основні поняття мовного впливу: комунікативні невдачі, чинники мовного впливу, комунікативна позиція, способи мовного впливу на особистість	10
2	<b>Тема 2</b> Функції невербальних сигналів. Співвідношення вербальних і невербальних сигналів у спілкуванні. Види невербальних сигналів. Чинник погляду, фізичної поведінки, організації простору спілкування. Вербальний мовний вплив	5
3	<b>Тема 3.</b> Простота викладу тексту виступу. Конкретність змісту тексту виступу. Різноманітність номінативних засобів. Риторичні фігури. Передача графічних знаків в усному мовленні. Виразність мовлення. Структура публічного виступу. Вибір теми. Позначення структурних частин виступу. Місце важливої інформації. Види планів виступу	10
4	<b>Тема 4.</b> Індивідуальність оратора. Прийоми боротьби з хвилюванням під час виступу. Види аудиторії	10
5	<b>Тема 5.</b> Переконливість аргументів. Правила аргументації. Способи аргументації. Універсальні прийоми ефективної аргументації. Логічні докази та емоційний вплив. Логічна аргументація. Різновиди логічних помилок	10
6	<b>Тема 6. Інформаційний виступ і його основні особливості</b> Основні різновиди інформаційних виступів. Загальні правила підготовки інформаційних виступів	5
7	<b>Тема 7 Комунікативні типи мовців та їхня поведінка у професійному спілкуванні</b> Способи реагування на некоректну поведінку співрозмовника. Уміння слухати	5
8	<b>Тема 8 Техніка мовленнєвої комунікації і тактики спілкування.</b> Пряма та непряма тактики спілкування. Конфлікт та мовні методи його розв'язання. Полеміка у спілкуванні	5
	<b>Разом</b>	<b>60</b>

**7. Індивідуальні завдання (не передбачено навчальним планом).**

Самостійна робота, яку студент виконує при підготовці до аудиторного заняття, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на позааудиторну самостійну роботу, контролюється на підсумковому занятті.

**8. Методи навчання**

При проведенні практичних занять використовуються такі методи навчання: *діагностування* (бесіда, спостереження, тестування, творчі та самостійні роботи); *інформування* (демонстрація, консультування, розповідь, групове навчання, підсумковий тестовий контроль); *самостійна робота* (дослідження наукових та інформаційних джерел);

*практична робота* (виконання тренувальних вправ та завдань); *розвиток творчої діяльності* (здійснення мовних розвідок); *операційний метод* (ділові ігри, самокритика, розв'язання комунікативних ситуацій).

**9. Методи контролю.** *Поточна навчальна діяльність студентів* контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами. Застосовуватимуться такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- система тренувальних вправ і творчих завдань;
- блок тестових завдань;
- самостійна робота;
- написання наукових повідомлень та творчо-пошукових робіт.

**10. Поточний контроль** здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу (необхідно описати форми проведення поточного контролю під час навчальних занять за 4-ри бальною (національною) шкалою). Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

*Оцінювання поточної навчальної діяльності.* Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (національною). При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

### **11. Форма підсумкового контролю успішності навчання (залік)**

**Семестровий залік** - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях. Семестровий залік з дисциплін проводиться після закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії.

#### **Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:**

*Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік:*

**Максимальна кількість балів**, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

**Мінімальна кількість балів**, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

**Розрахунок кількості балів** проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу  
для дисциплін, що завершуються заліком**

4- бальна шкала	200- бальна шкала
5	200
4.97	199
4.95	198
4.92	197
4.9	196
4.87	195
4.85	194
4.82	193
4.8	192
4.77	191
4.75	190
4.72	189
4.7	188
4.67	187
4.65	186
4.62	185
4.6	184
4.57	183
4.52	181
4.5	180
4.47	179

4- бальна шкала	200- бальна шкала
4.45	178
4.42	177
4.4	176
4.37	175
4.35	174
4.32	173
4.3	172
4.27	171
4.24	170
4.22	169
4.19	168
4.17	167
4.14	166
4.12	165
4.09	164
4.07	163
4.04	162
4.02	161
3.99	160
3.97	159
3.94	158

4- бальна шкала	200- бальна шкала
3.92	157
3.89	156
3.87	155
3.84	154
3.82	153
3.79	152
3.77	151
3.74	150
3.72	149
3.7	148
3.67	147
3.65	146
3.62	145
3.57	143
3.55	142
3.52	141
3.5	140
3.47	139
3.45	138
3.42	137
3.4	136

4- бальна шкала	200- бальна шкала
3.37	135
3.35	134
3.32	133
3.3	132
3.27	131
3.25	130
3.22	129
3.2	128
3.17	127
3.15	126
3.12	125
3.1	124
3.07	123
3.02	121
3	120
Менше 3	Недос- татньо

*Самостійна робота студентів* оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Ранжування з присвоєнням оцінок „А”, „В”, „С”, „D”, „Е” проводиться для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Студенти, які одержали оцінки FX, F («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються. Студенти з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал „Е”.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

<b>Бали з дисципліни</b>	<b>Оцінка за 4-ри бальною шкалою</b>
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні.

Об’єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

**13. Методичним забезпеченням** з вивчення дисципліни є презентації, тематичні таблиці до кожної теми, дошка, стаціонарні стенди, спеціалізовані підручники, словники та довідники, картки із завданнями для тестового контролю, методичні розробки для викладачів та методичні вказівки для студентів до практичних занять.

#### **14. Рекомендована література**

##### **Основна (базова)**

1. **Абрамович С.,** Чікарьова М. Мовленнєва комунікація : [навчальний посібник] / Семен Абрамович, Марія Чікарьова. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураги, 2013. – 460 с.
2. **Бацевич Ф.** Основи комунікативної лінгвістики : [навчальний посібник для ВНЗ] / Ф. Бацевич. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 240 с.
3. **Єщенко Т. А.** Українська мова професійного спілкування : [навчальний посібник для ВНЗ] / Т. А. Єщенко. – Донецьк: ДонНТУ, 2011. – 245 с.
3. **Семенюк О. А.,** Паращук В. Ю. Основи теорії мовної комунікації : [навчальний посібник для ВНЗ] / О. А. Семенюк, В. Ю. Паращук. – К. : Видавничий центр «Академія», 2010. – 240 с.

##### **Допоміжна**

1. **Бас-Кононенко О. В.** Українська мова. Теорія, завдання, тести : [навч. посібник] / О. В. Бас-Кононенко, Л. П. Гнатюк. – К. : Знання, 2014. – 405 с.
2. **Кавера Н. В.** Практикум з риторики: [навчальний посібник для ВНЗ] / Н. В. Кавера. – К. : Кондор, 2015. – 178 с.
3. **Кеннеді Г.** Домовлятися завжди. Як досягти максимуму в будь-яких перемовинах [перекл. Тетяни Микитюк] /
4. **Кубрак О. В.** Етика ділового та повсякденного спілкування : [навчальний посібник для ВНЗ] / О. В. Кубрак. – Суми: Університетська книга, 2016. – 222 с.
5. **Куньч З,** Городиловська Г., Шмілик І. Риторика : [навчальний посібник для ВНЗ] / З. Куньч, Г. Городиловська, І. Шмілик. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. – 496 с.
6. **Кушнір Р.** Мистецтво відповідального спілкування [нав.пос.] / Р. Кушнір. – Дрогобич: Коло, 2017. – 240 с.
7. **Кушнір Р.** Великий оратор, або як говорити так, щоб Вам аплодували стоячи [нав.пос.] / Р. Кушнір. – Дрогобич: Коло, 2013. – 258 с.

8. **Левченко О.П.** Науковий стиль: культура мовлення: [навчальний посібник] / О.П. Левченко. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. – 204 с.

9. **Лисенко Н.О.** Культура наукової мови: [навчальний посібник] / Н.О. Лисенко, Н.В. Піддубна, О.О. Тележкіна. – Х.: Тім Пабліш Груп, 2015. – 224 с.

10. **Микитюк О. Р.** Сучасна українська мова: самобутність, система, норма : [навч. посібник] / О. Р. Микитюк. – 2-ге вид., доповн. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. – 440 с.

11. **Онуфрієнко Г. С.** Риторика : [навчальний посібник для ВНЗ] / Г. С. Онуфрієнко. – К. : Центр навчальної літератури, 2016. – 624 с.

12. **Пономарів О. Д.** Українське слово для всіх і для кожного / О. Д. Пономарів. – К. : Либідь, 2013. – 360 с.

13. **Шутак Л.Б.** Культура професійного спілкування: контрольні вправи і тестові завдання : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів I – IV рівнів акредитації] / Л.Б. Шутак, А.В. Ткач, Г.В. Навчук. – Чернівці : Видавництво БДМУ, 2012. – 182 с.

## **15. Інформаційні ресурси**

1. Державна мова – мова професійного спілкування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://stud24.ru/>.

2. Державна мова – мова професійного спілкування [Електронний ресурс]. – Режим доступу документи МОЗ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mozdocs.kiev.ua/?nav=8>.